Sklizeň zemědělských plodin ve Středočeském kraji v roce 2018

Rok 2018 nepřál středočeským zemědělcům v pěstování obilovin tolik jako předchozí rok, sklizený objem meziročně klesl o 12 %. To bylo více než v ČR, čímž se zároveň snížil podíl kraje na celorepublikové produkci obilovin. K poklesům sklizně došlo také u okopanin, pícnin a luskovin. Obdobně jako v celé republice vzrostla sklizeň řepky, ve středních Čechách to bylo o více než pětinu.

Český statistický úřad zveřejnil na svých webových stránkách datovou sadu „Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2018[1)]. Nejvýznamnější skupinou plodin pěstovaných na území Středočeského kraje jsou dlouhodobě **obiloviny** (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). Během roku 2018 bylo na ploše 258,6 tis. hektarů sklizeno celkem 1,366 mil. tun obilovin a průměrný výnos činil 5,28 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke snížení osevní plochy o 8,5 tis. ha (tj. o 3,2 %) a poklesu sklizně o 187 tis. t (tj. o 12 %), čímž došlo ke snížení průměrného hektarového výnosu obilovin o 0,53 t/ha. Meziroční pokles sklizeného objemu obilovin nastal v celé republice (o 6,5 %) a celkem v jedenácti krajích; 12% snížení ve Středočeském kraji bylo čtvrté nejvyšší (po hlavním městě Praze, Královéhradeckém kraji a Ústeckém kraji). Nárůst v rozmezí 0,1–1,1 % zaznamenaly tři kraje v jižní části republiky (Jihočeský, Vysočina a Jihomoravský). Oblast středních Čech je v ČR dlouhodobě největším producentem obilovin, na celorepublikové sklizni se v roce 2018 podílel kraj necelou pětinou (19,3 %). Podíl na republikové sklizni se po pěti letech dostal pod úroveň 20 %, nižší podíl Středočeský kraj zaznamenal naposledy v roce 2002.

Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin ve Středočeském kraji v roce 2018

	Plocha			Sklizeň			Výnos		
	celkem (ha)	index 2018/2017	podíl na ČR (%)	celkem (t)	index 2018/2017	podíl na ČR (%)	celkem (t/ha)	rozdíl 2018/2017	rozdíl oproti ČR
Obiloviny celkem	258 629	96,8	19,3	1 365 527	88,0	19,6	5,28	-0,53	0,07
Pšenice ozimá	157 940	95,9	20,4	875 439	87,9	20,7	5,54	-0,50	0,08
Pšenice jarní	12 543	104,6	27,3	53 225	103,2	27,9	4,24	-0,06	0,10
Ječmen ozimý	21 355	106,1	20,8	106 497	89,3	20,9	4,99	-0,94	0,01
Ječmen jarní	40 202	95,4	18,1	198 555	91,6	18,1	4,94	-0,21	0,01
Žito	4 111	108,1	16,2	19 348	103,2	16,1	4,71	-0,22	-0,03
Oves	5 412	98,2	12,6	18 662	105,2	12,2	3,45	0,23	-0,12
Triticale	4 863	105,1	12,8	21 993	95,7	12,8	4,52	-0,44	-0,03
Kukuřice na zrno	11 304	84,5	13,8	69 910	64,4	14,3	6,18	-1,93	0,21
Luskoviny celkem	7 139	78,9	20,3	15 813	70,2	19,9	2,22	-0,27	-0,05
Brambory[1)]	4 679	98,8	24,3	117 038	84,6	23,3	25,01	-4,18	-1,14
Cukrovka technická	17 890	100,2	27,6	1 024 289	84,9	27,5	57,26	-10,36	-0,25
Řepka	88 484	104,5	21,5	302 219	120,5	21,4	3,42	0,45	-0,01
Kukuřice na siláž	30 693	103,2	13,7	915 200	85,7	13,7	29,82	-6,08	-0,02
Pícniny na orné půdě	65 364	103,7	13,9	547 661	85,5	13,8	8,38	-1,78	-0,09
Trvalé travní porosty	69 284	101,1	7,1	169 045	78,4	6,9	2,44	-0,70	-0,08
Chmelnice	1 522	100,1	30,3	1 577	77,0	30,8	1,04	-0,31	0,01
Vinice	282	97,7	1,8	1 793	129,8	1,7	6,36	1,57	-0,15

[1)] mimo brambor raných a sadbových

Na meziročním poklesu produkce obilovin se podílela jak pšenice (o 11,3 %), tak i ječmen (o 9,2 %); z odrůd těchto plodin to byla především pšenice ozimá (o 12,1 %), která se na sklizeném objemu obilovin podílela téměř ze dvou třetin (64,1 %). Jarní odrůda pšenice na rozdíl od toho zaznamenala mírný nárůst (o 3,2 %). U ostatních typů obilovin s výjimkou žita a ovsa byl většinou zaznamenán meziroční pokles sklizně.

Český statistický úřad | Na padesátém 81 | 100 82 Praha 10
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj, oddělení informačních služeb
Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu:
www.czso.cz | **www.stredocesky.czso.cz** | **www.stoletistatistiky.cz** | tel.: 274 054 175, e-mail: infoservisstc@czso.cz

Sklizeň obilovin ve Středočeském kraji v letech 2008–2018

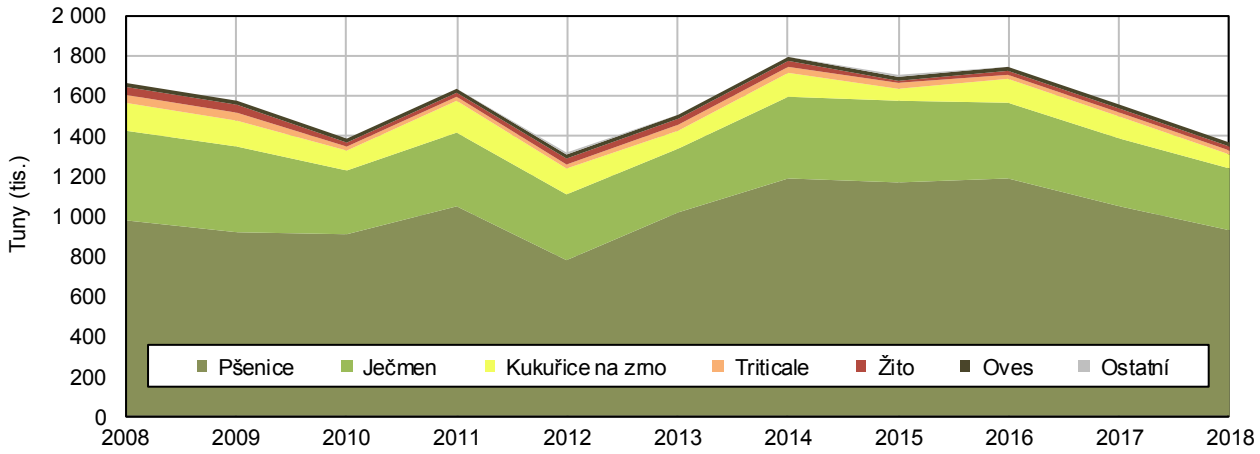

V pěstování olejnatých plodin dominovala **řepka**, u které došlo proti předchozímu roku k pětinovému navýšení sklizeného objemu (o 20,5 %). Produkce řepky v celé ČR zaznamenala v roce 2018 výrazný nárůst (o 23,1 %) a meziroční zvýšení produkce proběhlo ve všech krajích. Středočeský kraj byl s 21,5% podílem na celorepublikové sklizni největším domácím producentem řepky.

Sklizeň řepky a cukrovky technické ve Středočeském kraji v letech 2008–2018

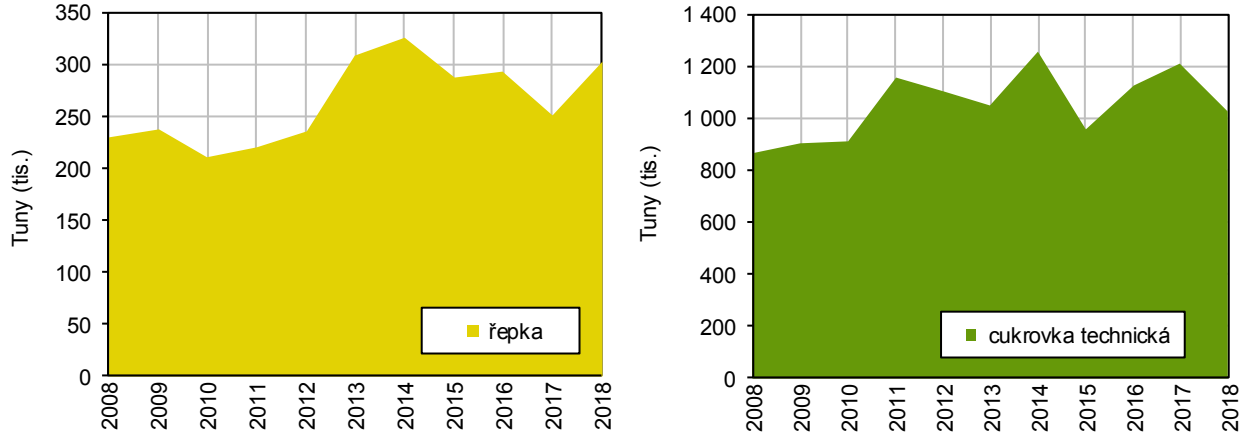

Mezi okopaninami mělo v kraji dominantní postavení pěstování **cukrovky technické**, u které došlo k meziročnímu poklesu objemu produkce o 15,1 %, a to i přesto, že nedošlo k výrazné změně pěstební plochy. Výsledkem bylo snížení hektarového výnosu této plodiny o více než 10 t/ha na hodnotu 57,3 t/ha. Úbytek produkce zaznamenaly téměř všechny kraje, kde se cukrovka pěstuje, výjimkou bylo hlavní město, kde je ovšem díky velikosti území produkce velmi nízká. Středočeský kraj je v pěstování cukrovky technické dlouhodobě největším tuzemským producentem, na celorepublikové sklizni se podílel z 27,5 %. Obdobný pokles sklizeného objemu oproti předchozímu roku vykázala v roce 2018 i další skupina okopanin, a to **brambory** mimo raných a sadbových (o 15,4 %). I u této plodiny došlo ke značnému snížení hektarového výnosu o více než 4 t/ha na 25 t/ha. Na republikové produkci brambor se kraj podílel z 23,2 %, vyšší produkci v rámci ČR dlouhodobě vykazuje pouze Kraj Vysočina (29,8 %).

Oproti vývoji v předchozích letech došlo ve Středočeském kraji ke značnému propadu v pěstování **luskovin**. Ve srovnání s rokem 2017, kdy byl ve středních Čechách sklizen rekordní objem luskovin, došlo k poklesu jak osevní plochy (o 21,1 %), tak samotné produkce (o 29,8 %). V pěstování luskovin je Středočeský kraj již pátým rokem v řadě největším producentem v ČR; podíl na republikové hodnotě (19,9 %) se ovšem meziročně snížil o 2,5 procentních bodů.

Podíl sklizní vybraných plodin a skupin plodin na celkové sklizni ČR v krajích v roce 2018

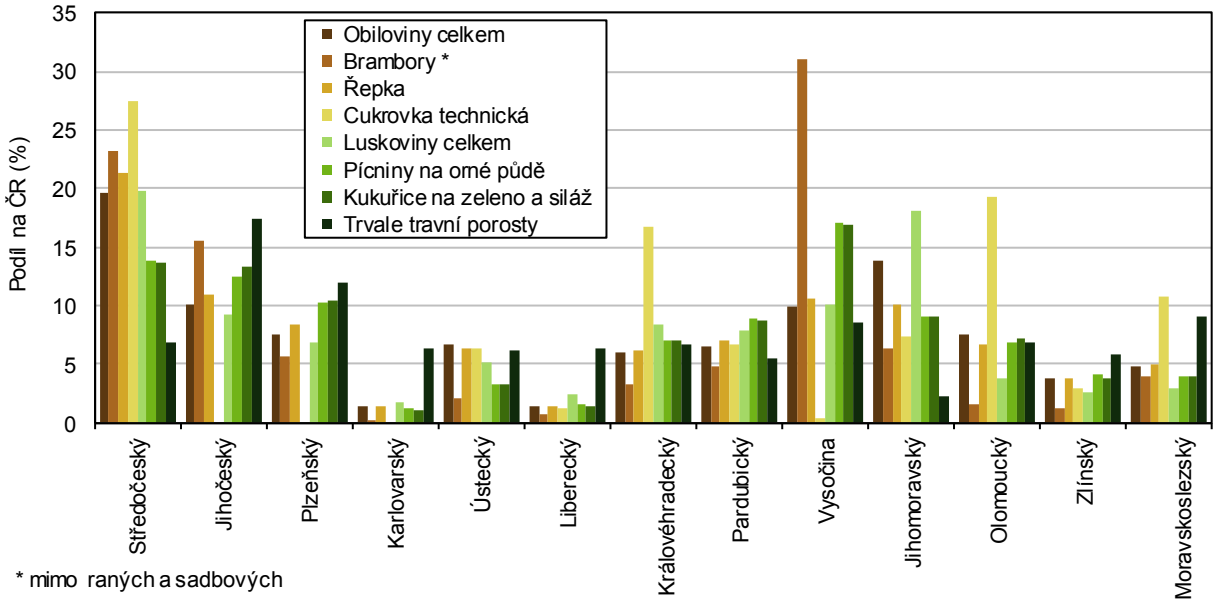

Ve Středočeském kraji se pěstují i plodiny, které se pro klimatické a geografické podmínky nepěstují ve všech regionech. **Chmel** je produkován v rámci republiky pouze ve čtyřech krajích. Sklizeň ve středních Čechách (30,8 % na celorepublikové produkci) byla druhou nejvyšší po Ústeckém kraji (57,4 %). V pěstování chmele patřil rok 2018 mezi méně úspěšné a ve srovnání s předchozím rokem došlo v celé ČR ke čtvrtinovému propadu produkce (o 24,6 %); ve středních Čechách byl pokles 23 %. Opačně tomu bylo v pěstování **vinné révy**. V ČR došlo oproti roku 2017 k nárůstu produkce vinné révy o 30 %, přičemž ve Středočeském kraji byl meziroční nárůst obdobný (29,8 %). Podíl kraje na celorepublikové produkci vinné révy byl však zanedbatelný (1,7 %), dominantním regionem v pěstování révy byl Jihomoravský kraj (93,4 %).

Více informací naleznete v publikaci Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin 2018 a na regionálních stránkách.

Kontakt:
Bc. Ondřej Junášek
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
oddělení informačních služeb
Tel: 274 054 175
Email: infoservisstc@czso.cz

[1)] rozsah statistického šetření vychází z aktualizovaného stavu zemědělského registru. Zjišťování dat u podnikatelských subjektů je výběrové, výsledky jsou dopočteny pomocí matematicko-statistických metod do úrovně NUTS3 – krajů. Výsledná produkce jednotlivých plodin odpovídá vegetačním podmínkám a vychází se z osevních ploch zjištěných při šetření v květnu 2018.